

İNSAN HAKLARI AVRUPA MAHKEMESİ

Brecknell v. Birleşik Krallık*

(Başvuru No. 32457/04, 27/02/2008)

I. Olayların Özeti

Başvurucu 1933'te doğmuş ve Armagh'ta yaşamaktadır. Başvurucu, Trevor Brecknell'in dul eşidir.

A. Donnelly's Bar'a yapılan saldırı ve ilk soruşturma

19 Aralık 1975'te, *sadık tetikçiler*¹ Armagh idari bölgesindeki Silverbridge'te bulunan Donnelly's Bar'a gelmiş ve barın dışındaki kişilere makineli silah ile ateş etmişlerdir. İki tetikçi bara girmiştir. Biri otomatik silahla odaya ateş açmış, diğeri ise mülke bir bomba atmıştır. Trevor Brecknell, Patrick Donnelly ve Michael Donnelly (14 yaşında) öldürülmüş ve altı kişi ise ağır yaralanmıştır. Başvurucu, bu zaman diliminde kızının doğumunu takiben hastanede bulunmaktadır, hastane papazı ve doktoru tarafından kocasının ölümü konusunda bilgilendirilmiştir. Acil servisler ve polis kısa bir süre içinde olaya karşı uyarılmıştır. Ölen ve yaralananlar olay yerinden uzaklaştırılırken, Kraliyet İskoç Alayı askerleri geldiklerinde taşlanmış ve geri çekilmek zorunda kalmışlardır. Düşmanca karşılaşmanın sonucu olarak, polis olayları ilk ışığa kadar soruşturmamaya karar vermiştir.

20 Aralık'ta suç mahiline detektifler ve olay yeri memurları katılmıştır. 9mm'lik olayda kullanılmış kovanlar da dahil olmak üzere, adli inceleme için nesnelere alınmıştır. Bir önceki gece barda bulunan bazı kişilerle konuşulmuş ve olay sırasında orada bulunan çok sayıda müşterinin ifadeleri alınmıştır. Ölen kişilerin cesetleri tespit edilmiş ve ölüm sonrası muayeneye tabi tutulmuştur. Olayla ilgili sorumluluk iddiası akabinde yasadışı bir sadık paramiliter örgüt olan *Red Hand Commandos*² tarafından yapılmıştır.

Hükümet, polisin çabalarına rağmen, herhangi bir şüpheli tespit etmenin mümkün olmadığını belirtmiş, saldırının gerçekleştiği gece hiç kimse silahlı askerlerin geldiğine tanık olmamıştır. Saldırı sonrasında bir Ford Cortina otomobilinin bulunduğu yerden uzaklaştığı görülürken, hiç kimse bu aracı silahlı tetikçilere ait veya onlar tarafından bir kaçış aracı olarak kullanıldığını saptayamamıştır. Bardaki müşterilerle yapılan görüşmeler sonrasında, robot resim çizilmesine neden olan bir durum oluşsa da, bu olaya ilişkin bir bağlantı kurulamamıştır. Soruşturma memurunun görüşü, o dönemdeki Portadown bölgesindeki aşırı sadık güçlerin sorumlu olduğu yönündeydi. Bu kategorideki bazı insanlar tutuklanmış ve görüşmeler yapılmış olsa da olumlu bir sonucun ortaya çıkmamıştır. Bireyleri olayla ilişkilendiren herhangi bir kanıt bulunmamasına rağmen, kovuşturma başlatmayan Başsavcı için bir rapor hazırlanmıştır. 26 Kasım 1976'da ölen üç kişinin ölümüne ilişkin soruşturma başlatılmıştır. Başvurucu, ilk olarak, cinayetten üç gün sonra polisle iletişime geçmiştir. Kocasının kişisel eşyalarını başvurucuya iade eden Kraliyet Ulster Polis Teşkilatı'ndaki (RUC)³ soruşturma memuru, başvurana, polisin saldırıdan kimin sorumlu olduğunu bildiğini, ancak sorumluların cinayet sırasında Markethill'de bilardo oynadıklarını, suç mahalinden başka yerde olduğunu belirten mazaretleri olduğunu söylemiştir. Şu anda dava ile ilgili olarak RUC tarafından başvuru ile herhangi bir temas kurulmamıştır.

B. McCaughey, Weir, McClure ve Shields ile ilgili soruşturmalar 1978-1981

* Bu karar İngilizce'den Türkçe'ye Avrupa Birliği'nin Hafıza Merkezi tarafından gerçekleştirilen Ağır İnsan Hakları İhlallerinde Cezasızlıkla Mücadele projesi kapsamındaki finansal desteğiyle Anasaya Gündemi işbirliğiyle Efehan Sadak tarafından özetlenerek tercüme edilmiştir.

¹ Loyalist Volunteer Force (Sadık Gönüllü Gücü), bir Ulster sadık paramiliter grubudur. 1966'da ortaya çıkmış, ilk liderleri eski bir İngiliz askeri olan Gusty Spence'dir. Grup olaylar sırasında neredeyse 30 yıl süren silahlı kampanyalar yürütmüştür.

² Red Hand Commandos, Kuzey İrlanda'daki Ulster Gönüllü Gücü ile yakından bağlantılı, küçük, gizli bir Ulster sadık paramiliter grubudur. Amacı İrlanda cumhuriyetçiliğiyle (özellikle İrlanda Cumhuriyet Ordusu) mücadele etmek ve İngiltere'nin bir parçası olarak Kuzey İrlanda'nın statüsünü korumaktır.

³ Royal Ulster Constabulary ('RUC').

Donnelly's Bar'a yapılan saldırıya ilişkin soruşturma, 1978 yılında, Katolik rahip Peder Hugh Murphy'nin, IRA'ya karşı rehin olarak kullanılması amacıyla sadık paramiliterler tarafından kaçırılmasına kadar tekrar aktif hale getirilmemiştir. Polis, sorgulama esnasında papazın kaçırılmasında ve diğer çeşitli sadık paramiliterlerin gerçekleştirdiği olaylarda rolünü açıklayan rezerv⁴ polis komiseri William McCaughey'i tutuklamıştır. Bunu takiben Nisan 1977'de Ahoghill'de Strathearn adında bir dükkan sahibinin cinayetine karışmış olarak bilinen bir polis memuru John Weir de - Haziran 1980'de bu cinayetten mahkum edildi - dahil olmak üzere bir dizi tutuklama gerçekleşmiştir. Hükümet, hem McCaughey hem de Weir'in, kovuşturmadan dokunulmazlık almadığı sürece, cinayetle ilgili olan iki sadık paramiliterin adını vermeyi reddettiğini belirtmiştir. Polis ve savcılık makamı, duruşma öncesi Weir ve McCaughey ile herhangi bir pazarlık sürecine girmeme kararı almıştır. Her ikisi de polis tarafından, o aşamadaki sadık paramiliterlere karşı kanıtlar verip vermeyeceklerini görmek için mahkumiyetlerinin ardından tekrar yaklaştığında, her biri yine kendileri yararına bir şey sunulmadığı sürece bunu reddetmiştir. Hükümet, Weir'in gözaltına alındığı süre boyunca çok sayıda görüşme yapıldığını belirtmiştir. Weir, hiçbir zaman kendini veya bir başkasını Strathearn cinayeti dışında herhangi bir suçta dahil etmemiştir.

Ancak McCaughey, bir RUC yedek subayı Laurence McClure'u Donnelly's Bar'a yapılan saldırı da dahil olmak üzere bir dizi olaya karıştığını belirtmiştir. McClure, Elizabeth veya Liz Shields - ayrıca Lily olarak da bilinir - adında bir kadınla birlikte tutuklandı. Sorgulama sonrası her ikisi de biri Ulster Savunma Birliği'ne üye olan ve olay gecesinde diğer iki bilinmeyen kişiyle birlikte olan McConnell olmak üzere üç kişiyi olaya sürüklediğini kabul etmiştir. Üç kişinin yasadışı faaliyetlerde bulunması gerektiğini bildiklerini kabul ederken, ayrıntıları bilmediklerini ve olayın ardından sadece bu kişiler Donnelly's Bar'daki olayla ilişkilendirileceğini iddia etmişlerdir. McConnell bu tarihte IRA tarafından öldürülmüştür ve araçtaki diğer iki kişiyi tanımlamak mümkün değildir. Nisan 1981'de, DPP, McClure ve Shields ile ilgili suçlamaları sürdürmeme kararı almıştır.

C. Weir iddiaları ve yetkili makamların tepkisi

1999 yılı veya dolaylarında, - 1993 yılında cezaevinden serbest bırakılan John Weir -, 1970'lerin ortalarında RUC ve Ulster Savunma Alayı'nın ('UDR'), Portadown bölgesindeki sadık paramiliterle gizli anlaşmaları olduğunu iddia ederek bir gazeteciye açıklamada bulunmuştur. Bu açıklama Mart 1999'da Sunday Times gazetesinde yayınlanmıştır. Derry'de bulunan bir insan hakları sivil toplum kuruluşu olan Patrick Finucane Merkezi (bundan böyle "Merkez" olarak anılacaktır) tarafından elde edilmiştir. Bu açıklamanın bir kopyası Merkez tarafından Trevor Brecknell'in oğlu Alan Brecknell'e verilmiştir. John Weir'in açıklaması, RUC'ta eski bir rezerv polisi olan McClure'nin söylediği iddiası da dahil olmak üzere, sadık paramiliterler ile karşı güvenlik güçleri arasında gizli bir anlaşma olduğu hakkında ayrıntılı iddialar içermektedir. Ayrıca Mitchell'in Çiftlik evinin - başka bir RUC çalışanına ait olan - Silverbridge'teki Donnelly's Bar'da gerçekleşen saldırı da dahil olmak üzere, sadık paramiliterlerin saldırıları için üs olarak kullandığı bilgisini de içermektedir. Weir ayrıca Stuart Young, Sammy McCoo, Shilly Silcock [şüpheli T] ve Robert McConnell'in (yarı zamanlı UDR üyesi) saldırıdan sorumlu olduğunu ve kaçış arabasının Laurence McClure ve Elizabeth Shields tarafından sağlandığını ve saldırının ardından grubun Mitchell'in çiftlik evinde yeniden toplandığını iddia etmiştir. Açıklamada ayrıca, Donnelly's Bar'daki saldırı ile hem RUC hem de UDR'nin güvenlik güçleri üyeleri tarafından gerçekleştirildiği iddia edilen diğer saldırılar ve sadık paramiliterler arasında bağlantılar kurulmuştur. Bu grup, bir RUC rezerv polisi olan James Mitchell'e ait Gleannane'de bulunan bir çiftlik evi, Katolik ve milliyetçilere karşı saldırı yapmak için üs olarak kullanmıştır. İddia edilen diğer saldırılar Ağustos 1975'te Colm McCartney ve Sean Farmer'in sahte bir araç kontrol noktasında öldürülmesi (başvuru no. 34575/04'e bakınız); John ve Brian'ın öldürülmesi ve Anthony Reavey'in 4 Ocak 1976'da evinde yaralanması (bkz. 34640/04); Joseph, Barry ve Declan O'Dowd'un öldürülmesi ve Barney O'Dowd'un Ocak 1976'da evinde yaralanması (bkz. 34622/04); ve Michael McGrath'in ağır şekilde yaralandığı Rock Bar'a yapılan saldırıyı (bkz. 34651/04) içermektedir. Weir, bu saldırıları İrlanda Cumhuriyeti'nde 33 kişinin öldürüldüğü Dublin ve Monaghan bomba saldırılarıyla da ilişkilendirmiştir. 10 Haziran 1999'da veya dolaylarında bir İrlanda televizyon kanalı

---

⁴ Savaş rezerv memuru, polis kuvvetlerinin saflarında gönüllü bir rol üstlenmiştir. İsimlerinden de anlaşılacağı üzere, savaş sırasındaki rolleri gönüllü polis memuru olarak görev yapmaktır. Savaş rezervi memurları, 1923 Özel Memurlar Yasası uyarınca yemin etmiş ve bir polis memurunun tam yetkilerine sahiptir.

olan RTE, Trevor Brecknell'in de dahil olduğu birkaç ölüme güvenlik güçlerinin katılımı iddialarını içeren bir televizyon programı yayınlanmıştır. Weir, bu program hakkında RUC ve UDR üyelerinin Donnelly's Bar'a yapılan saldırıya doğrudan dahil olduğunu iddia etti. Bir BBC Spotlight programı benzer iddiaları içeren bir belgesel hazırlamıştır. Bu iddialar, İrlanda sınırının her iki tarafında da büyük ilgi görmüş ve her iki yargı alanında da polis soruşturmasına konu olmuştur. Hükümet, Kuzey İrlanda'daki polis soruşturması, Weir'in iddialarının tam bir soruşturmayı gerektirecek kadar güvenilir olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceğini belirlemeye odaklandığını söylemiştir. Hükümet, gazeteciden Weir ile yapılan röportajın düzenlenmiş bir metnini almıştır. Bulduğu yerler RUC tarafından bilinmemekle birlikte Weir, 15 Nisan 1999 tarihinde İrlanda Büyükelçiliği'nde, üst düzey İrlanda polis memurlarıyla bir araya gelmiştir. Weir tarafından 3 Şubat 1999 tarihli başka bir gazeteciye yapılan açıklama ve ifadesinin bir kopyası Garda tarafından RUC'a sağlanmıştır. Polis, mevcut materyalleri analiz etmiş ve görüşülecek kişilikleri tanımlamaya çalışmıştır. Bazılarının öldüğü ve yurtdışında yaşayan bazılarının ise takip edilemediği ortaya çıkmıştır. İhtiyatlı bir şekilde, Temmuz ve Aralık 2001 arasında, Weir'in hesabının merkezinde olan ve takip edilebilen kişiler ile yedi görüşme gerçekleştirilmiştir. Hiçbir suçlamada bulunulmamıştır. Baskın olan yanıtlar, herhangi bir katılımı reddeden ve Weir'in güvenilir olmadığı kanısındadır. Herhangi bir görüşmeci tarafından hiçbir başvuruda bulunulmamıştır. Görüşmeler, daha az ilgisi olan kişiler ile ve 1978'de Weir ile görüşmeye katılan polis memurlarıyla da yapılmıştır. İrlanda Cumhuriyeti'nde RUC tarafları ile düzenli toplantılar yapılmıştır. RUC, İrlanda Cumhuriyeti'nde Dublin ve Monaghan bombalamalarına ilişkin adli soruşturma ile de işbirliği yapmıştır (aşağıya bakınız). RUC ekibinin soruşturmaya bilgi sağladığı konular arasında, kullanılan bazı silahları birden fazla olaya bağlayan balistik bilgiler de bulunmaktadır. 2000 yılının Şubat ayında, Weir'in iddialarıyla ilgilenen Garda için RUC tarafından önemli bir rapor hazırlanmıştır. Soruşturmanın devam edeceği, ancak güvenilirliğinin şüpheli olduğu sonucuna varılmıştır. Hükümete göre, soruşturmalara rağmen, Weir'in nerede olduğu takip edilememiştir. Soruşturma devam ederken bu rapor açıklanmamıştır. 27 Şubat 2001 tarihli bir iç RUC raporu iddialarının güvenilirliği ile ilgili herhangi bir görüşün sonuçlanmasından önce Weir ile görüşmenin gerekli olacağı sonucuna varılmıştır; nerede olduğu bilinmemesi sebebiyle böyle bir görüşme mümkün olmamıştır. Raporunda 1999'dan önceki iddialardan herhangi birinden bahsetmediği ve söylediklerinin çoğunun söylenti ve spekülasyon olduğu belirtilmiştir. Nijerya'daki İngiliz Büyükelçiliği (bilinen bir adrese sahiptir), cezai istihbarat teşkilatı ve diğerleri Weir'in yerini saptayamamıştır. Kasım 2003'te, Weir'in iddialarına ilişkin Başkomiser Yardımcısı (Suç Faaliyetleri Birimi'nden) için bir rapor daha yazılmıştır. Bu rapor da devam eden soruşturma nedeniyle açıklanamamıştır ancak Hükümet, bunun Weir'in üçünde rol oynadığı bilinen altı kişinin adından bahsettiğini belirterek doğrudan Donnelly's Bar'a yapılan saldırıya odaklandığını belirtmiştir. Sorguların Weir ile görüşmeden ilerlemesinin zor olduğunu, saldırı ile ilgili dosyanın genel bir incelemesinin yapılması gerektiğini ve davanın Ağır Suçları İnceleme Ekibi ('SCRT') tarafından incelenerek soruşturmanın yeniden açılıp açılmayacağı tespit edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu öneri kabul edilmiştir. SCRT, Mart 2004'te, tüm tarihsel cinayetlerin delil ve soruşturma olanakları için dava değerlendirmesi yoluyla gözden geçirilmesi de dahil olmak üzere bütün sorumluluklarıyla kurulmuştur. 14 Haziran 2005 tarihinde, Kuzey İrlanda Polis Teşkilatı'ndan ('PSNI') Detektif Müfettiş Ramsay tarafından, raporda bahsedilen ön dava incelemesi gerçekleştirilmiştir. Onun görüşü, tek başına davalara bakılması halinde soruşturmanın ilerletilemeyeceği, ancak bağlantılı davalar bağlamında daha fazla araştırmaya değeceği yönündedir. Ramsay, daha fazla değerlendirme için vakanın yönlendirilmesini önermiştir. Tarihi Soruşturma Ekibi ('HET') Londra Metropolitan Polis Gücü, Soruşturmalar Dedektif Baş Müfettişi James, HET sürecinin ilk üç aşaması boyunca devam eden soruşturmanın kişisel denetimini devralmıştır (ilgili tüm materyallerin toplanması; bugüne kadar yapılan incelemelerin - delillerin, istihbarat ve açık ve polis dışı kaynaklarla - değerlendirilmesi, saldırı kurbanlarının aileleriyle yapılan toplantıyla birlikte incelenmesi). Bir dizi araştırma fırsatı belirlendiğinden ve takip edildiğinden, dava, Merkez tarafından Weir ile temasa geçen HET tarafından işlenmeye devam edilmiştir. Hükümet, cinayetlerde herhangi bir polis müdahalesine ilişkin kanıt bulunursa, Kuzey İrlanda Polis Ombudsmanlığı Ofisinin görev alacağını belirtmiştir.

D. Başvurucunun ve ilgili ailelerin konumu

Bu sırada, Temmuz 1999'da, bar sahibi ve saldırıda öldürülen insanlardan birinin babası olan Bay Donnelly, başvurucunun ailesine yıllar önce mahkemeye çıkmak için bir çağrı aldığını bildirmiştir.

Yetkililer, başvuruçunun avukatları ve Merkez ile iletişime geçtikten sonra, 1980 yılı veya dolaylarında, bir rezerv polisi ve Mitchell'in çiftliğinde temizlikçi olan Elizabeth Shields cinayetlerle ilgili suçlanmıştır. McClure, Weir tarafından güvenlik kuvvetleri arasındaki gizli anlaşmalar konusundaki bilgilerinin ana kaynağı olarak tanımlanan kişidir. Başvuran ve ailesi bu işlemler hakkında hiçbir zaman bilgi sahibi olmamıştır. Kuzey İrlanda Ofisi, 5 Temmuz ve 10 Kasım 1999 tarihlerinde yazılan yazılarla, Merkeze Weir tarafından yapılan ve RTE programında bahsedilen iddiaların RUC tarafından soruşturulduğunu bildirmiştir.

31 Ocak 2000 tarihinde, Merkez Başkomiseri Sillery tarafından, başkomiser adına, saldırı ile ilgili iki kişiye karşı suçlamaların düştüğü bildirilmiştir. Bunu takip eden 22 Ocak'taki toplantıda, Trevor Brecknell'in ve Donnelly's Bar'da öldürülen diğer kişilerin akrabaları, bu olayda soruşturma görevlisi ve aynı zamanda Reavey ailesinin cinayetleri için RUC'un Baş Müfettişi McCann ile bir araya gelmiştir. McCann, akrabalara ve Merkez'in üyelerine yaptığı soruşturmalar sonucunda sadık paramiliterler ve güvenlik güçleri (RUC ve UDR) arasında gizli bir anlaşma olduğunu ve saldırıyı gerçekleştiren çetenin güvenlik güçleri personellerine dahil olduğu inancına sahip olduğunu söylemiştir. McCann, çete üyelerinin kimliklerini belirlemiş olmasının yanı sıra, tanınmış radikal bir sadık olan Sammy McCoo olarak bilinen kişinin mahkum edilebilmesi için yeterli delil bulunmadığını; yukarıdan engellemek adına herhangi bir komplo ya da herhangi bir politik önerileri reddettiğini, McClure ve Shields aleyhindeki suçlamaların delil yetersizliği nedeniyle dışlandığını söylemiştir. Ayrıca, olaylara dahil olanların bir kısmının şu an ölü olduğunu ve bir tanesinin çok yaşlı - 70'li yaşlarda - olduğunu belirtmiştir. Kuzey İrlanda Ofisi 31 Ocak 2001 tarihli bir yazıyla Merkeze, polisin bardaki saldırıları soruşturmadığını ve mevcut polis soruşturmasının John Weir tarafından yapılan açıklamaların doğruluğunu ve daha fazla soruşturma yapıp yapmamaya odaklandığını bildirmiştir. Başka bir soruşturma yapılması gerektiği tespit edildiğinde aileye bilgi verileceği bildirilmiştir. 18 Şubat 2001'de, Merkezin üyeleri Paris'te John Weir ile bir araya gelmiştir. Weir, Donnelly's Bar'daki saldırı ile yukarıda bahsedilen diğer olaylar arasında bağlantılar kurmuştur. Stuart Young, Sammy McCoo, Shilly Silcock ve Robert McConnell (orduyla ve SAS ile birlikte çalıştığı iddia edilen yarı zamanlı UDR üyesi) isimlerini vermiş, barda gerçekleştirilen saldırıyla bağlantılı olduğunu ve güvenlik güçlerinin bu saldırıyı bildiğini söylemiştir. Ayrıca McConnell'ın daha sonraki bir olayda öldürüldüğünü söylemiştir. Bu süre zarfında Merkez, çeşitli olaylar hakkında orijinal soruşturmalardaki soruları cevaplandırmak isteyen (RUC'dan Kuzey İrlanda Polis Servisi 'PSNI' ye adını değiştiren) polisle temas halinde idi. 19 Aralık 2001 tarihinde, Merkez üyeleri ile Dedektif Müfettiş Aiken arasında bir toplantı yapılmıştır. Olaylarla ilgili soruşturmalar konusunda aileler tarafından ve adına sorular sorulmuştur. Brecknell ailesi tarafından soruşturma dosyasına erişim talebi gelmiştir. Başvuruçunun temsilcileri, 29 Mayıs 2002'de DPP'ye ve Dışişleri Bakan'lığına ve 19 Eylül 2002'de PSNI'ya polis soruşturması dosyasına erişim için ek taleplerde bulunmuşlardır. 28 Ekim 2002'de, PSNI, başvuruçunun avukatlarına şunları yazmıştır:

“(i) John Weir tarafından yapılan iddialara ilişkin soruşturma bu aşamada mümkün olduğunca ileri sürülmüştür - bu soruşturma, John Weir tarafından yapılan iddiaların doğruluğunu belirlemeye ve daha fazla araştırma yapılmasının gerekçeli olup olmadığına odaklanmıştır.

(ii) John Weir tarafından yapılan iddialarda yer alan birtakım tutarsızlıklar vardır ve bu tutarsızlıkları netleştirmek amacıyla PSNI dedektiflerine daha fazla görüşmek yapmak için kendisini erişilebilir kılmamıştır. Halen yargı alanının dışında yaşamaktadır.

(iii) 1978'de yapılan bir soruşturmanın sonucu olarak, eski rezerv polisi Laurence McClure ve sivil Sarah Elizabeth (Lily), Shields ile görüşmeler yapılmış ve Robert McConnell (artık merhum olan) dahil olmak üzere bölgeden üç kişiyi daha Donnelly'nin Lisanslı Tesisi'nden Mitchell'in çiftliğine yaklaşık sekiz mil taşıdıklarını itiraf ettiler. Hiçbiri bahsedilen diğer iki kişiyi tanımlayamamıştır. Weir tarafından bu olayla ilgili öne sürülen iddialar, görüşmeler sırasında McClure ve Shields tarafından açıklananlara benzerdir ve mahkeme kamuya açık olacaktır. Stuart Young, Sammy McCoo ve Phillip Silcock'un isimleri de Weir tarafından isimleri verildi - bu kişiler John Weir tarafından biliniyordu.

(iv) John Weir'in iddia ettiği şeylerin çoğu, eski rezerv polisi olan McClure ve James Mitchell de dahil olmak üzere diğer polis memurları tarafından kendisine söylendiği iddia edilen deneyimlere dayanmaktadır. Bu kişilerle yeniden görüşülmüş ve 1978 soruşturması sırasında itiraf ettikleri dışında Weir'in iddialarını reddetmiştir. Daha önce de belirtildiği gibi, John Weir tarafından dedektiflerin kendisiyle açıklığa kavuşturmak istediği konular vardır ancak yargı alanının dışında olması sebebiyle

bu mümkün değildir.”

20 Kasım 2002 tarihinde, Merkez üyelerinin katıldığı, Dedektif Baş Müfettiş Williamson ile bir toplantı daha yapılmıştır ve Brecknell ailesi gibi diğer olaylardaki mağdurlara, Brecknell davasının yanı sıra soruşturma ve kovuşturmayaya yönelik sorular sorulmuştur. Başvurucunun avukatları, 11 Aralık 2002 tarihinde, Kuzey İrlanda Devlet Sekreteri'nden, John Weir tarafından öne sürülen iddialarla ilgili olarak madde 2 ile uyumlu, özellikle, RUC görevlilerini içeren iddialara ilişkin soruşturmayı yürüten PSNI için madde 2 ile uyumlu olmadığını belirlemek amacıyla bir soruşturma yürütmesini talep etmiştir. Ayrıca, soruşturmanın ivedi, halka açık ve erişilebilir olması gerektiğini, akrabaların soruşturmanın gidişatından tam olarak haberdar edilmesi, bütünüyle dahil edilmesi ve soruşturmaya ilişkin belgelerin tam açıklanarak erişilebilmeleri gerektiğini belirtmiştir. Merkez, 29 Ocak 2003 tarihinde, çeşitli saldırılarda kullanılan silahlarla ilgili balistik bilgiler için ilgili aileler adına talepte bulunmuştur. Başvurucunun avukatları, 30 Nisan 2003 tarihinde DPP'ye, diğerleri arasında Laurence McClure ve Elizabeth Shields tarafından yapılan başvuruların kopyalarını ve kovuşturmanın neden yapılmayacağına dair bir açıklama yapılmasını talep ettiklerini yazmıştır. 9 Mayıs 2003 tarihinde DPP, hapis cezasının muhtemel olmadığı gerçeğinin, kovuşturma yapılmamasına karar veren tek faktör olmadığını belirtmiş, 12 Mayıs 2003'te, DPP ifadelerle ilgili olarak onları PSNI'ye göndermiş ve 22 Mayıs 2003'te vermeyi reddetmiştir. Haziran ve Ağustos 2004'te, Merkez, PSNI'nin Başkomiseri ile görüşerek, bu davalarda soruşturmaları yeniden başlatması ve ilerlemenin bir yolunu bulabilmek için ikna etmeyi amaçlamıştır. Başkomiser, soruşturma yürütülürse PSN ile bağlantılı olarak yürütüleceği görüşünü dile getirmesine rağmen herhangi bir taahhütte bulunulmamıştır. Soruşturma ile ilgili bilgi ve dosyaya erişim için tekrarlanan talepler, konunun SCRT tarafından dikkate alındığı yanıtıyla karşılanmıştır (14 Aralık 2004 ve 9 Şubat 2005 tarihli yazılar).

E. Soruşturmanın yetersizliği ile ilgili adli inceleme başvurusu

Brecknell ailesi, 1 Nisan 2003 veya dolaylarında, başvurucunun kocasının ölümü hakkında Sözleşme'nin 2. maddesinin gerektirdiği şekilde yeterli soruşturma bulunmadığının beyanı ve Devlet Sekreteri'nin 2. madde ile uyumlu bir soruşturma açmasını istemek amacıyla, adli inceleme izni için başvurmuştur. İzin, 30 Nisan 2003 tarihinde Yüksek Mahkeme tarafından verilmiştir. Dava, başka bir dava sonuçlanana kadar ertelenmiştir. 11 Mart 2004 tarihinde, Lordlar Kamarası, *McKerr v. Kuzey İrlanda Devlet Bakanı* davasında, 2. maddenin usule aykırı ihlal edildiğini iddia eden bir şikayetin, söz konusu ölüm, bu kanunun yürürlüğe girdiğinde, yani 2 Ekim 2000 tarihinde veya sonrasında gerçekleşmedikçe 1998 İnsan Hakları Yasası uyarınca şikayette bulunamayacağına karar vermiştir. 3 Eylül 2004 tarihinde, Devlet Sekreteri'nin başvurucunun davasında izin belgesini bir kenara bırakmak amacıyla yaptığı başvuruyu takiben, Brecknell ailesi, adli inceleme başvurusunu geri çekmiştir.

F. Bağımsız Soruşturma Komisyonları Raporları (İrlanda Cumhuriyeti)

1. Dublin ve Monaghan bombalamalarına ilişkin rapor

Bu sırada, Ekim 2003'te, Dublin ve Monaghan bombalamalarına ilişkin Bağımsız Soruşturma Komisyonu Raporu (Barron Raporu olarak da bilinir) İrlanda Cumhuriyeti'ndeki Taoiseach'e verilmiştir. Rapor, 10 Aralık 2003 tarihinde kamuoyu ile paylaşılmıştır. Bağımsız Komisyon, 1999'da İrlanda polisinin John Weir ile yaptığı görüşmeleri (İrlanda Cumhuriyeti'ndeki suç iddialarıyla ilgili olarak), 1999 yılında *Unutulanlar için Adalet*⁵ olarak bilinen bir kuruluş ile John Weir arasındaki toplantı bildirisini, Haziran 2000'de Weir'in *Unutulanlar için Adalet'e* gönderdiği ses kayıtları transkriptlerini ve 15-16 Şubat 2001'de gerçekleşen John Weir ile kendi görüşmelerini dikkate almıştır. Raporda, başvurucunun kocasının cinayeti de dahil olmak üzere 'Glennane grubu' olarak bilinen paramilitarler ile RUC ve UDR üyeleri arasında bir bağlantı olduğu iddia edilen saldırılar listelenmiştir. Not edilmiştir:

“John Weir'in iddiaları hem RUC hem de [İrlanda polisi] tarafından soruşturma konusu edilmiştir. Bu soruşturmalar, çoğunlukla RUC tarafından elde edilen, müşterek bilgilere dayanmaktadır. Buna

---

⁵ Justice for the Forgotten

rağmen, RUC ve [İrlanda polisi] Weir'in tanık olarak güvenilirliği konusunda belirgin farklı sonuçlara varmışlardır. ”

Rapor, 14 Şubat 2000'de RUC tarafından Weir'in iddialarını araştıran Garda ekibine gönderilen bir rapora atıfta bulunmuştur (ayrıca sayfa 10'a bakınız). RUC raporu, Weir'in hüküm giymiş bir katil olması sebebiyle güvenilirliğinin şüpheli olması gerektiği ve araştırma sonuçları şu anda Weir'in güvencibilirliğine ilişkin hiçbir görüşü desteklemediği sonucuna varmıştır. Bağımsız Komisyon, RUC'un Weir'in iddialarını reddetmek için yeterli neden bulamamış ve ayrıca bir dizi hata ve tutarsızlığa dikkat çekmiştir: örneğin, RUC, Lily Shields'ın öldüğünü iddia ederken, Garda soruşturmaları hala hayatta olduğunu ve Özel Harekat Şubesi tarafından verilen bilgilerin dikkate alınmadığını açıklamıştır, ki bu durum, James Mitchell, altı tanesi Weir'in iddialarında yer alan, çiftliğe gelen on sadığı tanıdığını göstermiştir. RUC, Weir'in iddialarını destekleyen kanıtlara da yeterince dikkat etmemiştir. Garda subayları, RUC'un oluşturduğu görüşün aksine, Weir'i “çok ikna edici bir tanık olan zeki ve anlayışlı bir adam” olarak gördü ve “bilgisi olduğu suçlar hakkında oldukça kapsamlı ve ayrıntılı bilgiler bildiğini” tespit etmiştir.

2. Dundalk bombalamasına ilişkin rapor

Bağımsız Komisyon, Donnelly's Bar / Silverbridge'deyapılan bombalı saldırı ile aynı tarihte 19 Aralık 1975'te İrlanda Cumhuriyeti'ndeki, Dundalk'ta bulunan Kay's Tavernasına yapılan bombalı saldırı için görevlendirilmiştir. Temmuz 2006'da, Komisyon bir ara rapor yayınlanmış ve iki olayın birbiriyle bağlantılı olduğunu öne süren bir dizi faktör bulunmuştur. Her iki saldırı da Red Hand Commandos tarafından yapılmıştır. RUC soruşturmasıyla ilgili olarak, Merkez tarafından temas edilen sekiz kişinin RUC'a açıklama yapmadıklarını belirtmiştir. Ancak, tavernanın sahibine göre, soruşturma devam ederken, soruşturma memuru, onunla temasa geçmiş ve memurun, sorumluları tespit etmeye ve tutuklamaya gerçekten çalıştığından memnun kalmıştır. Ayrıca, 29 Aralık 1975'te RUC'un Silverbridge saldırısı hakkında bilgisi olan herkese, o sırada bölgede görülen iki arabadan bahsedener için bir temyiz başvurusunda bulunduğu da belirtilmiş, arabalarla ilgili bilgiler İrlanda polisine iletilmiştir.

G. Savcılığa karşı işlemler

14 Nisan 2003 tarihinde, başvuru, McClure ve Shields aleyhindeki dava ile devam etmeme kararıyla bağlantılı olarak, özellikle kovuşturma yapılmasına yer olmadığı kararı ile ilgili kararın çeşitli yönlerine karşı çıkmıştır. Başvuru ayrıca, DPP'nin 1972'de Trevor Brecknell'in ölümüyle ilgili daha fazla soruşturma yürütmesi için Savcılığın (Kuzey İrlanda) 1972 sayılı emrinin 6 (3) maddesindeki yasal gücünün kullanılmamasına itiraz etmiştir. 2 Şubat 2006 tarihinde, Savcılığın üst düzey bir memurunun açıklamasında, söz konusu kovuşturmanın hatırı sayılır derecede eski olması nedeniyle, kovuşturmanın fiilen sona erdirildiği, gerçeklerin tam anlamıyla kurulamadığı ifade edilmiştir.

23 Mayıs 2006 tarihli kararlar Yüksek Mahkeme yargıcı başvuranın başvurusunu reddetmiştir. Suçun 1975'de gerçekleştiğini ve 1981'de suçlamaların düştüğünü ve 2002'de aile ve Merkez'in polisle temasa geçtiğinde, bu konuda başka bir işlem yapılmayacağını açıkça ortaya çıktığını belirterek, Mayıs 2003'te adli inceleme başvurusunu getirene kadar geçen zamanın çok önemli olduğunu belirtmiştir.

Hukuki Değerlendirme

I. Sözleşme'nin 2. Maddesinin İhlal Edildiği İddiası

Başvuru, Birleşik Krallık'ın, 1999'da John Weir tarafından RUC'un katılımıyla ilgili iddialar yapıldıktan sonra kocasının ölümüne ilişkin olarak etkili bir resmi soruşturma sağlamadığı konusunda şikayetçi olmuştur. Sözleşme'nin 2. maddesi:

1. Herkesin yaşam hakkı yasayla korunur. Yasanın ölüm cezası ile cezalandırdığı bir suçtan dolayı

hakkında mahkemece hükmedilen bu cezanın infaz edilmesi dışında, hiç kimsenin yaşamına kasten son verilemez.

2. Ölüm, aşağıdaki durumlardan birinde mutlak zorunlu olanı aşmayacak bir güç kullanımı sonucunda meydana gelmişse, bu maddenin ihlaline neden olmuş sayılmaz:

- a) Bir kimsenin yasa dışı şiddete karşı korunmasının sağlanması;*
- b) Bir kimsenin usulüne uygun olarak yakalanmasını gerçekleştirme veya usulüne uygun olarak tutulu bulunan bir kişinin kaçmasını önleme;*
- c) Bir ayaklanma veya isyanın yasaya uygun olarak bastırılması.*

A. Tarafların Görüşleri

1. Başvurucu

Başvurucu, Mahkemeyi, eşinin ölümüyle ilgili orijinal soruşturmanın yeterliliğini değerlendirmeye davet etmemiş, ancak Hükümet'in görüşlerine cevap olarak, sekiz potansiyel görgü tanığının RUC'a ifade vermemesi gerçeğine dikkat çekmiştir. Başvurucu, şikayeti konusundaki Weir'in iddialarına ilişkin soruşturmaya ilişkin olarak başvuran, RUC ve Barron Raporunun güvenilirlikle ilgili olarak vardığı sonuçlar arasındaki tutarsızlıklara dikkat çekmiştir. Ek olarak, İkincisi, Weir ile görüşme yapan ve RUC'un elindeki tüm bilgilere erişimi olan İrlanda polisi Weir'ı inandırıcı bir şahit bulduğunu vurgulamıştır. Ayrıca, başvurucunun görüşüne göre, RUC'un hem hiyerarşik hem de pratik olarak bağımsız olmaması ve RUC'un etkili ve kapsamlı bir soruşturma yapmamasına dikkat çekmiştir. PSNI'nın 2001'e kadar var olmadığını, hem pratik hem de hiyerarşik bağımsızlık olmadan eski organizasyonun devamı olduğunu söylemiştir. Özellikle, 1999'da soruşturmayı yürüten RUC memurunun, RUC Özel Şubesi tarafından tutulan bilgiler (örneğin, kayıt sayfaları olarak bilinen dokümanlar, görüşme notlarından elde edilen bilgilerin özeti); RUC raporunda kayda değer sayıda yanlışlıklar ve tutarsızlıklar (örneğin, aslında Mitchell'in çiftliğinde yaşamasına rağmen Shields'ın öldüğünü belirtmesi gibi) olduğunu söylemiştir. Gerçekten de, RUC tarafından yapılan görüşmelerin yalnızca İrlanda polisinin emriyle yapıldığını ve görüşülenlerin terörist faaliyetlere katılımlarıyla ilgili olarak baskı yapmayan bir şekilde gerçekleştirildiğini ve Weir'in güvenilirliğinin olmadığı sonucuna katkıda bulunduğunu iddia etmiştir. Hükümet, makamların Weir ile görüşmelerinin mümkün olmadığını iddia etmesine rağmen; gazeteciler, İrlanda Polisi ve Bağımsız Komisyon kolayca erişebildiğini belirtmiştir. Benzer şekilde, çeşitli saldırılarda kullanılan silahların diğer olaylarla ilişkilendirilmesi sürecinin sadece Bağımsız Komisyon'un emriyle yapıldığı görülmüştür. Başvurucu ayrıca, Hükümetin, 1978 soruşturması sırasında Weir'in iddialarına hiç atıfta bulunmadığına, Weir'in 1978'de RUC'a bazı bilgiler verdiğini, ancak Hükümetin bunları ilgisiz olduklarını söylediğine işaret etmiştir. Ayrıca Hükümetin sunduğu Kasım 2003 tarihli raporlar başvurucunun bilgisine sunulmamıştır.

2. Hükümet

Hükümet, Weir'in 1999'da öne sürdüğü iddialarını, olaydan 20 yıl sonra ve Devlet'in soruşturma yükümlülüğünü yerine getirme süresinin çok uzun sürmesi sebebiyle sonraki soruşturmaları soruşturmak için 2. madde uyarınca hiçbir usüli yükümlülüğü olmadığını ileri sürmüştür. Hükümet soruşturmasında, olayın hemen ardından cinayetler hakkında polis soruşturması yapıldığına dikkat çekmiş; 1978-1981 arasında McCaughey tarafından öne sürülen iddialar ve McClure ve Shields'den gelen bilgiler ışığında ikinci bir polis soruşturması da yapıldığını söylemiştir. Bu ilk dönemden sonra soruşturmaya devam etmek için bir zorunluluk yoktur ve bu soruşturmalarla ilgili herhangi bir şikayet Sözleşme'nin 35 § 1 maddesi uyarınca zaman aşımına uğrayacaktır.

Hükümet, usule ilişkin yükümlülüklerin potansiyel olarak ilgili yeni kanıtlar ortaya çıktığında her zaman yeniden canlandırılabilirliğini iddia etmenin bir başvurucuya açık olmadığını belirtmiştir. Böyle bir yaklaşım, temel olarak 35 § 1'in hedeflediği yasal kesinlikle çatışır. Her yeni delilden sonra soruşturmayı yeniden canlandırılma zorunluluğu kabul edilmekle birlikte, aynı zamanda önemsiz bir şey ortaya çıksa bile, alınan herhangi bir bilginin kalitesine dayanan makul bir ayırım çizgisi net ve kesin olarak dile getirilmesi; tüm tarafların, soruşturma yükümlülüğünün yeniden canlanıp karşılanmadığına ilişkin olarak nerede durduklarını tam olarak bilmelerini sağlayacaktır.

Ayrıca, pozitif yükümlülüklerin ortaya çıkması durumunda, İHAM, Devlete imkansız veya orantısız bir yük getirilmemesi gerektiğini; zamanın geçmesiyle, öldürmekten sorumlu olanların tespit edilmesi

ve cezalandırılması hedefi daha az ulaşılabilir hale geldiğinde, Devletin, kayda değer kaynaklar elde etmesinin muhtemel olmayan soruşturmalara girmesini beklemenin orantısız olduğu noktaya ulaşılacaktır. Mevcut davada, söz konusu ölümden yaklaşık 24 yıl geçtikten sonra, faillerin yargılanmasına ve cezalandırılmasına izin verecek yeni gelişmelerin ortaya çıkması konusunda gerçekçi bir ihtimal yoktur. Bu bağlamda, Devlet'in hiçbir prosedürel yükümlülüğü ortaya çıkmamıştır.

Bununla birlikte, iddialar usule ilişkin bir yükümlülüğü tetiklemiş veya yeniden canlandırmış olsa bile, iddialar hakkındaki soruşturmalar, ciddi bir zaman aşımına uğrayan durumlarda daha az katı veya kapsamlı olan 2. maddenin gerekliliklerine uymuştur. Makul olarak atılabilecek adımlar, zaman faktöründen de etkilenir. Hükümet, RUC'un bağımsız olduğunu ileri sürmüştü, ayrıca soruşturmalar, bulunduğu şartlar altında makul bir şekilde beklenebilecek kadar etkili olmuştur, başvuru, atılması gereken ancak yapılması gereken herhangi bir somut soruşturma veya adım tanımlamamıştır. Weir ile tanışmak için çaba gösterilmiştir.

B. Mahkeme'nin Değerlendirmesi

Hukuka aykırı veya şüpheli ölümlerle ilgili etkili bir soruşturma yürütme yükümlülüğü, Mahkeme içtihadında kesin olarak belirlenmiştir (Büyük Daire tarafından tam bir ilke bildirimi için bkz: en son, Nachova ve Diğerleri v. Bulgaristan / GC], 43577/98 ve 43579/98, §§ 110-113, AİHS 2005 - VII). Yükümlülüklerden doğan gereklilikler göz önüne alındığında, soruşturmaların asıl amacını, yaşam hakkını koruyan yerel yasaların etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak ve Devlet görevlilerinin veya organlarının sorumlulukları altında gerçekleşen ölümlerin hesap verebilirliğini sağlamaktır. Mahkeme, Hükümetin, AİHS'nin 35 § 1. maddesinin anlamı dahilinde, asıl soruşturmanın sona ermesinden altı aydan daha uzun süre sonra başvuruda bulunulması sebebiyle, altı aylık sıkı zaman sınırının uygulanması gerektiği yönündeki iddiasını reddetmiştir. Yeni bir soruşturmanın gerekli olup olmadığına ilişkin olarak, yetkili makamlar; makul veya güvenilir bir iddianın bulunması, iddiayla ilgili bir delil veya bilgi kaynağının olması ve hukuka aykırı bir cinayetin faili hakkında nihai kovuşturma veya ceza verilmesi durumlarında daha fazla soruşturma yürütmekle yükümlüdür. McKerr v. Birleşik Krallık davasında, silahsız IRA zanlılarının cinayetiyle suçlanan üç memurun suçlu yargılandığı ve daha sonra bu olayın, iki kişi ile birlikte, aşırı bir uygulama içerdiği konusunda ciddi kaygılar doğurduğu, RUC tarafından güç kullanılmasının ve kasıtlı olarak kanıtların gizlenmesi durumunda Mahkeme:

“... bir ceza davasında incelenmeyen veya değinilmeyen konuların ortaya çıktığı ve 2. maddenin daha geniş inceleme gerektirebileceği durumlar olabilir. ...Kamuoyuna ve aile üyelerine cinayetin hukuka uygunluğu konusunda güvence verilmesi ceza davasıyla yeterince karşılanmamıştır. Bu durumda, İHAM, 2. maddenin, bu unsurların incelenebileceği ve şüphelerin doğrulanabileceği veya dikkate alınabileceği bir prosedür gerektirdiğini tespit etmiştir. Yetkili makamların bu endişeleri yeterince ele alıp almadıklarını aşağıda ele alınmaktadır.”

Mahkeme ayrıca, faillerin sorgulanmasında ve hüküm giymesinde kamu yararı kesin olarak tanındığından, savaş suçları ve insanlığa karşı suçlar bağlamında olaylardan yıllar sonra meydana gelen, hukuka uygun olmayan cinayetlerin araştırılması zorunluluğunun doğması olasılığına dair çok fazla kural koymanın gerekmediğini söylemektedir. Mahkeme, bu düşünceleri göz önünde bulundurarak, makul veya inandırıcı olmayan ya da iddia ve kanıt gibi herhangi bir bilginin olmadığı ve nihayetinde hukuka aykırı bir cinayetin faili hakkında kovuşturma yapılması veya cezalandırılması durumunda, yetkililerin daha fazla soruşturma tedbiri almak zorunda olduğuna karar vermiştir. Atılması gereken makul adımlar, durumun olgularına göre büyük ölçüde değişecektir. Masum sivillerin sistematik olarak hedeflenmesindeki güvenlik güçlerinin gizli yeri de dahil olmak üzere, Weir tarafından öne sürülen iddialar; bu tür olaylara karışmış ve somut detaylar vermiş bir kaynaktan elde edilmesi sebebiyle ilk bakışta makul olarak değerlendirilebilir. Mahkeme, hükümetin Weir'ın yerini saptayabilmek adına gerekli adımları attığına inanmamak için herhangi bir neden olmadığını belirtmiş, bu durumun Barron raporu ve İrlanda Polisi'nin soruşturmalarında da belli olmaktadır. Yetkili makamlar, bilgilerin güvenilirliğini ve eksiksiz bir soruşturmaya duyulan ihtiyacı doğrulamakla yükümlüdürler ve bu bağlamda Mahkeme'nin görevi yürütülen soruşturmanın 2. maddeye uygun olup olmadığını doğrulamaktır. Yetkili makamlar bu durumla ilgili soruşturma tedbirleri almışlardır ancak

bu tedbirlerin madde 2'ye uygunluğu aşağıda incelenmiştir:

(a) Bağımsızlık: RUC tarafından yürütülen ilk soruşturmalar, kendi memurlarının Weir'in iddialarından ağır bir şekilde etkilendiği kadar yeterince bağımsız olarak kabul edilemeyecek şekilde gerçekleştirilmiştir. Weir tarafından isimleri verilmiş kişiler ile yapılan görüşmeleri gerçekleştiren ve iddialarının güvenilirliğinin ilk değerlendiren kurum RUC'tur. Kasım 2001'den itibaren soruşturmanın yürütülmesi, kendinden öncekilerden bağımsız olan PSNI ve bağımsızlığından şüphe etmeyen diğer kurumlar tarafından devralınmasına rağmen, soruşturma kayda değer bir süre zarfında RUC'un sorumluluğu ve kontrolü altında olmuştur. Bu bakımdan ve bu nedenle, 2. maddenin gerektirdiği gereksinimlere uyumlu olma konusunda bir başarısızlık yaşanmıştır.

(b) Aileye erişim ve kamuoyu incelemesi: Usule ilişkin yükümlülüğün bu yönü, başvuru devam eden bir soruşturma sırasında polis dosyalarına veya tüm belgelerin kopyalarına erişmelerini ya da her adım hakkında danışma ve bilgi almalarını gerektirmez. Polis, 2000 yılından itibaren aile üyeleriyle görüşmek için çaba sarf etmiş ve polis ile başvuru temsilcileri arasında da yazışmalar gerçekleşmiştir. Sadece sınırlı bir bilgi aktarılmış olsa bile, bunun somut sonuçlardan yoksunluktan ziyade herhangi bir engelleme veya şaşırtmadan kaynaklandığı açıkça söylenemez. Başvurucu, soruşturma sürecinden 2. maddenin gerektirdiği minimum standardı ihlal edecek derecede dışlanmamıştır.

(c) Soruşturmanın hızlılığı ve makul derece ivedilik: RUC, soruşturmaları uygunsuz bir gecikme olmadan ele almış ve bundan sonraki ilerlemenin olmayışı birçok farklı nedene dayanmaktadır. Büyük ölçüde herhangi bir güçlü ipucu olmamasına ve yargı dışında kalan Weir ile röportaj yapmadaki zorluklardan kaynaklanmaktadır. Diğer bir faktör ise, bu süre zarfında incelenmekte olan önemli sayıda diğer vakaların bulunmasıdır. Bu nedenle bu gereksinimlerin ihlali gerçekleşmemiştir.

(d) Etkinlik: Önemli bir ihmal veya gözetim gerçekleştirmemiş, takip edilebilir tanıklar ile görüşülmüş ve mevcut kanıtlar toplanıp, gözden geçirilmiştir. Başvurucu tarafından tespit edilen RUC'un görünen hataları veya eksiklikleri, soruşturma sürecini bir bütün olarak bakıldığında yetersiz olarak değerlendirilmesini mümkün kılmaz. McClure ve Shield aleyhine daha fazla kovuşturma yapılmasının gerekip gerekmediği konusunda, Mahkeme, olaylara nispeten küçük katılımcılar olduklarını ve yetkililerin, önceki suçlamaları yeniden canlandırmaya veya yükseltmeye çalışmanın ya başarısızlığa ya da aşırı derecede baskıcı olacağına dair görüşlerini makul bir şekilde alabileceğini belirtti. Bu nedenle, başvuru kocasının ölümünden temel olarak sorumlu olanları hesaba katmakta maddi olarak yardımcı olmamaktadır. Diğer bir kişiye karşı kovuşturma yapılmasının, Weir'in ifade vermeyi veya delil vermeyi reddetmesi durumunda herhangi bir başarılı olup olamayacağı da belli değildir. Yetkili makamlar için herhangi bir ihmalkar umursamazlık, fark edilebilir kötü niyet veya irade eksikliği bulunmamaktadır.

(e) Sonuç: Mahkeme, Weir'in iddialarına ilişkin soruşturma yanıtının erken aşamalarında gerekli bağımsızlığın bulunmadığını tespit etti. Sadece bu bakımdan, Sözleşme'nin 2. maddesinin ihlali söz konusudur.

II. Sözleşme'nin 13. Maddesinin İhlal Edildiği İddiası

Başvurucu, bu hüküm uyarınca, etkili bir hukuk yolunun bulunmadığından, Lordlar Kamarası'nın 11 Mart 2004'te vermiş olduğu *McKerr v. Kuzey İrlanda Devlet Bakanı* kararı ile mevcut soruşturmanın Sözleşme'nin 2. maddesini ihlal ettiği iddiasıyla ilgili iç hukuk yolunun kaldırılmasıyla ilgili şikayetçi olmuştur. Yukarıdaki bulgular ışığında, Mahkeme, bu madde altındaki şikayeti ayrıca incelemenin gerekli olmadığını düşünmektedir.

III. Sözleşme'nin 41. Maddesinin Uygulanması

Sözleşme'nin 41. maddesi taahhüt eder ki:

Eğer Mahkeme bu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeciler Taraf'ın iç hukuku bu ihlalin sonuçlarını ancak kısmen ortadan kaldırılabiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, zarar gören taraf lehine adil bir tazmin verilmesine hükmeder.

A. Tazminat

Başvurucu, Devlet'in, eşinin ölümüne ilişkin etkili bir resmi soruşturma yürütmemesinin yol açtığı acı ve sıkıntı için manevi tazminat talep etmiştir. Mahkeme, ulusal makamların, John Weir'in başvurusunun kocasının ölümü ile ilgili iddiaları takiben ilk aşamalarda uygun bir şekilde bağımsız bir soruşturma yanıtı verme yükümlülüğünü yerine getirmedeğini tespit etmiştir. Bu şartlar altında, başvuru, Sözleşme'nin ihlal edildiğinin tespit edilmesiyle yeterince telafi edilmeyen bazı manevi tazminat aldığı kabul etmiştir. Hakkaniyet temelinde Mahkeme, manevi tazminat olarak, başvurana 5,000 avro ödenmesini uygun görmektedir.

B. Masraf ve Giderler

Başvurucu, yasal ücret ve giderler için 29,297,17 sterlin (GBP) ve avukatın ücretleri için 29,375 Sterlin (GBP) (her ikisi de katma değer vergisi (KDV dahil) ödediğini belirtmiştir. Davanın karmaşıklığı ve kabul edilen prosedürle ilgili olarak, Mahkeme, başvurulara yasal ücretler için 29.000 Avro ve avukatlık ücretleri için 22.000 Avro tutarında (KDV dahil olmak üzere) ödenmesini uygun görmektedir.

C. Gecikme Faizi

Mahkeme, gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankası'nın kısa vadeli kredilere uyguladığı marjinal faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın uygun olduğuna karar verir.

BU GEREKÇELERE DAYANARAK, MAHKEME OYBİRLİĞİYLE;

1. 1999'da başlatılan soruşturmanın ilk aşamalarında RUC'un bağımsız olmayışı nedeniyle Sözleşme'nin 2. maddesinin ihlal edildiğine;
2. Başvurucunun Sözleşme'nin 13. maddesi uyarınca yaptığı şikayeti ayrıca incelemenin gerekli olmadığına;
3. (a) Davalı devlet tarafından başvurana, Sözleşme'nin 44/2 maddesi uyarınca, kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içerisinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden davalı devletin ulusal para birimine çevrilmek üzere aşağıdaki meblağların ödenmesine:
  - (i) Manevi tazminat olarak, 5.000 avro (beş bin avro);
  - (ii) Masraf ve giderler için, 51.000 avro (elli bin avro);

(b) Yukarıda bahsi geçen üç aylık sürenin bittiği tarihten itibaren, ödeme gününe kadar, Avrupa Merkez Bankası'nın kısa vadeli kredilere uyguladığı marjinal faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranda, yukarıda bahsedilen meblağlara basit faiz uygulanmasına;

karar vermiştir.
4. Başvurucunun adil tazmine ilişkin taleplerinin geri kalanını reddetmiştir.